

Obsah

Úvod	6
------	---

Předškolní věk – rodina

1 Povídáme si s dětmi (KŠ)	12
2 Varovné signály SPU v předškolním věku (LK)	14
3 Domácí příprava do školy v předškolním věku (ZB)	16
4 Komunikace s učiteli MŠ (KŠ)	20
5 Kdy jít do pedagogicko-psychologické poradny (KB)	22
6 Odklad školní docházky (KB)	23

Předškolní věk – škola

7 Předškolní příprava v MŠ (LK)	28
8 Přípravné kurzy pro zahájení školní docházky v ZŠ (LK)	30
9 Co děti mají umět a znát, než nastoupí do ZŠ (KB)	32
10 Zápis do základní školy (KB)	35
11 Poradenství pro předškoláky (ZB)	37

První stupeň ZŠ – rodina

12 Učíme se číst – jak se doma připravovat (ZB)	42
13 Učíme se psát – jak se doma připravovat (ZB)	44
14 Varovné signály SPU na počátku školní docházky (KB)	46
15 Na koho se obrátit, když se čtení a psaní nedaří (ZB)	50
16 Co se děje při vyšetření (LK)	52
17 Jak rozumět zprávě z vyšetření (LK)	55
18 Co ještě kromě vyšetření mohou poradenská zařízení nabídnout (ZB)	58
19 Osvěta v nejbližší rodině – aby i příbuzní věděli, co od dítěte očekávat (KŠ)	60
20 „Nejde mi číst a psát, jsem horší než ostatní“ – jak podpořit vlastní dítě (KŠ)	62
21 Lidé s poruchami učení jsou ti, kteří se učí jinak (LK)	64
22 Vztahy mezi sourozenci – přijetí odlišnosti (KŠ)	66
23 Procvičujeme sluchovou percepci (KB)	68
24 Procvičujeme zrakovou percepci (ZB)	71
25 Procvičujeme grafomotoriku (ZB)	73
26 Procvičujeme prostorovou orientaci (KB)	76
27 Procvičujeme paměť (LK)	78
28 Procvičujeme serialitu (LK)	80
29 Čtení u dětí s dyslexií – méně může znamenat více (KB)	82
30 Procvičujeme psaní, ale musíme zachovat motivaci ke školní práci (ZB)	84
31 Nezbytnou součástí dne je i odpočinek (KŠ)	86
32 Zájmy a koníčky jako důležitý zdroj úspěchu a radosti z práce (KŠ)	88

33	Využití relaxačních technik (LK)	89
34	Chyba jako zdroj učení aneb Jak opravovat psaní i čtení (KŠ)	91
35	Jak se SPU souvisejí obtíže v dalších vyučovacích předmětech (ZB)	93
36	Cizí jazyky a SPU (KB)	95
37	Pomůcky, pracovní listy, PC programy i online aktivity, které mohou pomoci (ZB)	97

První stupeň ZŠ – škola

38	Učíme se číst – genetická nebo analyticko-syntetická metoda výuky čtení (KB)	104
39	Učíme se psát – tradiční psaní nebo Comenia Script (LK)	106
40	Co nabízí škola žákům se SPU – různé stupně podpůrných opatření (ZB)	108
41	Co znamená individuální vzdělávací plán (LK)	110
42	Základní postupy při výuce žáků se SPU (KB)	113
43	Možnosti hodnocení žáků (LK)	116
44	Kdo je výchovný poradce, školní speciální pedagog, školní psycholog (ZB)	118
45	Komunikace rodičů s učiteli – nezbytné kritérium úspěšnosti dětí (KŠ)	120

Druhý stupeň ZŠ – rodina

46	Druhý stupeň, nebo víceleté gymnázium? (LK)	124
47	Mohou se SPU projevit až na druhém stupni? (KB)	126
48	Další návštěvy poradenských zařízení – co nabízejí pro žáky druhého stupně (ZB)	128
49	Co se po přestupu na vyšší stupeň změní, co je náročnější (ZB)	131
50	Jak se doma připravovat do školy (KŠ)	133
51	Čtení je stále důležité – jak ho trénovat, aby se dítě nenudilo (KŠ)	135
52	Co může dospívající dělat sám – předáváme zodpovědnost za učení (KŠ)	136
53	Proč vzbudit lásku ke čtení (KŠ)	138
54	Vyrábíme přehledové tabulky (ZB)	140
55	Tvoříme pojmové mapy (LK)	142
56	Jak se vyhnout učení formou čtení z knih – využití obrázků, schémat, grafů... (KB)	145
57	Stále trénujeme gramatiku, a nuda to rozhodně není (KŠ)	148
58	Proč je důležité naučit se psát všemi deseti na počítači (KŠ)	150
59	Jak využít při učení logické myšlení (LK)	151
60	„Přínosy“ SPU mohou být při učení výhodou (LK)	153
61	Učíme se učit (ZB)	155
62	Struktura domácí přípravy (ZB)	158
63	Záludnosti paměti – proč někdy nefunguje, jak by měla, a co s tím (LK)	160
64	Jak zvládat únavu (KŠ)	162
65	Vztahy s druhými – jak pomoci dětem vyznat se v lidech (KŠ)	163
66	Nikdo není dokonalý aneb Všeho moc škodí (KŠ)	166
67	Rodiče potřebují odpočinek či jinou činnost, aby se nesoustředili jen na své dítě s problémem (KŠ)	167
68	Televize – pomocník, nebo nepřítel (KŠ)	170
69	Tipy na pomůcky, pracovní listy, PC a online aktivity a programy, které mohou pomoci (KŠ)	173

Druhý stupeň ZŠ – škola

70	Více učitelů, nové vyučovací předměty (LK)	178
71	Podpůrná opatření a individuální vzdělávací plán na druhém stupni (LK)	180
72	Co nabízí škola žákům se SPU na druhém stupni (ZB)	182
73	SPU ve výuce odborných předmětů (KB)	184
74	Přibývá druhý cizí jazyk – co s tím? (KB)	187
75	Psaní poznámek z výuky do sešitů, úprava sešitů (ZB)	189
76	Psaní písemných prací (KB)	192
77	Zkoušení u tabule (LK)	196
78	Povinná literatura, ano, ale... (KŠ)	197
79	Učíme se chybami (KŠ)	199
80	Každé dítě je jiné, i každý dyslektik je jiný (KB)	201
81	Nejlepší motivace je úspěch! (KŠ)	203

Střední škola – rodina

82	Volíme vhodnou střední školu – čím se řídit, jak vybrat (LK)	206
83	Domácí příprava do školy (ZB)	208
84	Práce s odbornými texty v učebnicích (KB)	210
85	Učíme se cizí jazyky (KŠ)	212
86	Dlouhodobé úkoly (eseje, seminární práce...) – jak je členit do fází, jak je zvládnout splnit v termínu (KB)	214
87	Jak si přizpůsobit počítač pro práci (LK)	217
88	Využití moderních technologií (KB)	219
89	Dyslexie není jen špatné čtení, kde jinde si na ni dát pozor (KB)	222
90	Vybíráme vysokou školu (LK)	224
91	Příprava na výkon profese (ZB)	226
92	Tipy a pomůcky, PC a online aktivity a programy, které mohou pomoci (KB)	228

Střední škola – škola

93	I „výběrová střední škola“ musí akceptovat SPU (LK)	232
94	Využití PC při výuce (LK)	233
95	Psaní poznámek z výuky (KB)	235
96	Využití prezentací a podkladů od učitelů (ZB)	237
97	Komunikace s učiteli (LK)	238
98	Jak vysvětlit učitelům odborných předmětů, co znamená SPU (KB)	240
99	Maturita a SPU (ZB)	242
100	Školní výsledky jsou jen malá část života, důležité jsou přístupy a návyky (KŠ)	244

Literatura

246

Jednotlivé autorky kapitol jsou uvedeny v závorkách:

Lenka Krejčová LK, Zuzana Bodnářová ZB, Kamila Šemberová KŠ a Kamila Balharová KB.